

फाऊंडेशन

मनोबल
जळगाव व पुणे

प्रवेश परीक्षा 2024

दिव्यांग, अनाथ, ट्रान्सजेंडर व वंचितांना निवासी आणि निःशुल्क स्पर्धा परीक्षा, उच्च शिक्षण, तंत्रज्ञान प्रशिक्षण

प्रश्नपत्रिका

दि. 23 जून 2024

प्रश्न : 100

गुण : 100

वेळ : सकाळी 11.00 ते 12.30

प्रिय विद्यार्थी मित्र मैत्रिणींनो,

एवढ्या मोठ्या संख्येने या प्रवेश परीक्षेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद दिल्याबद्दल तुमचे मनःपूर्वक अभिनंदन!

ही प्रश्नपत्रिका आणि एकूणच प्रवेश परीक्षा तुमचा आत्मविश्वास, सराव वाढविण्यासाठी आहे.

काही प्रश्नांचे प्रकार वेगळे असतील... अवघड वाटतील. त्याबाबत न्यूनगंड ठेऊ नका, तक्रार करू नका, कारण स्पर्धा परीक्षांचा पॅटर्न असाच असतो. प्रयत्न करा... शिकत रहा.

प्रश्नपत्रिका सोडविताना...

- ▶ सर्व विचारलेली तांत्रिक माहिती अत्यंत काळजीपूर्वक वाचा व भरा.
- ▶ गोल पूर्ण भरला जाईल याची काळजी घ्या.
- ▶ संपूर्ण आत्मविश्वासाने प्रश्नपत्रिका सोडवा.

चुकूनही भीती, नकारात्मक विचार, अवास्तव चिंता करू नका. त्यांचा आपोआपच तुमच्या प्रश्न सोडविण्यावर व मार्कांवर नकारात्मक परीणाम होतो. **Be Positive...!** मी माझा सर्वोत्तम प्रयत्न करेल, तेवढेच माझ्या हाती आहे, हाच विचार मनात ठेवा.

▶ प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा.

▶ प्रश्न सोडविताना 2 राऊंड घ्या.

पहिल्या राऊंडमध्ये निश्चित माहिती असणारे उत्तरे/लगेच सोडविता येतील असेच प्रश्न सोडवा.

दुसऱ्या राऊंडमध्ये खूप विचार करावा लागणारी प्रश्न सोडवा. त्यांचे **tension** घेऊ नका. कारण त्याचा काहीच उपयोग होत नाही. काही प्रश्न दुसऱ्या राऊंडसाठी राहू देताना उत्तरपत्रिकेतही त्या प्रश्नासमोर गोल करण्याचे काळजीपूर्वक राहू द्या. अन्यथा संपूर्ण **sequence** चुकते.

▶ अनेक स्पर्धा परीक्षांमध्ये **Negative marking** असते. या परीक्षेत मात्र ही पद्धत नाही.

▶ या परीक्षेत आपणास उत्तम यश लाभो!

All The Best!

यजुर्वेद मास्तर
संस्थापक, दीपस्तंभ फाऊंडेशन

महत्त्वाच्या सूचना :

1. आपणास देण्यात येणाऱ्या उत्तरपत्रिकेवर 4 अंकी परीक्षा क्रमांक दिलेला आहे, तो क्रमांक चौकोनात अंकी लिहून परत खाली ओएमआर पद्धतीने भरावा.
2. उत्तरपत्रिका सोडविण्यासाठी काळ्या किंवा निळ्या बॉलपेनचाच वापर करावा.
3. उत्तरपत्रिकेला वाकवू किंवा घडी करू नये.
4. उत्तरपत्रिकेच्या मागील बाजूस काहीही लिहू नये.

अयोग्य पद्धत

योग्य पद्धत

1) 1500

2) 1300

3) 1400

4) 1200

6) एका अल्कोहोल आणि पाण्याच्या मिश्रणात त्यांचे अनुक्रमे प्रमाण 8 : 3 आहे. जर त्यामध्ये 3 लिटर पाणी मिसळले तर नवीन प्रमाण 2 : 1 होते. तर सुरुवातीला त्यामध्ये किती लिटर अल्कोहोल होते?

1) 24

2) 32

3) 40

4) 16

In a mixture of alcohol and water their respective proportion is 8 : 3. If 3 litre more water added into mixture the new proportion becomes 2 : 1. Then what was the amount of alcohol in the initial mixture?

1) 24

2) 32

3) 40

4) 16

7) 30 मुलांचे सरासरी गुण 88 आहेत. मात्र पहिल्या दोन क्रमांकाचे गुण काढले असता सरासरी 87.5 इतकी दर्शवते: जर पहिल्या दोन क्रमांकांच्या गुणामध्ये 2 चा फरक असेल तर सर्वोच्च गुणसंख्या किती असेल ?

1) 94

2) 96

3) 90

4) 92

Average score of 30 boys is 88. But the average of the first two numbers is 87.5: If the difference between the scores of the first two numbers is 2, what is the highest score?

1) 94

2) 96

3) 90

4) 92

8) P हा नळ एक टाकी 5 तासांत भरतो. Q तीच टाकी 10 तासांत भरतो. R आहे ही टाकी 20 तासांत रिकामी करू शकतो. जर तिन्ही नळ एकत्र सुरु ठेवले तर ती टाकी किती तासांत भरेल?

1) 6

2) 8

3) 4

4) 10

The pipe P fills one tank in 5 hours same tank is filled by pipe Q in 10 hours. Pipe R can empty the tank in 20 hours. In how many hours tank will be filled if all the pipes kept on together?

1) 6

2) 8

3) 4

4) 10

9) एका काचेच्या बरणीत 6 पांढरे, 8 काळे, 4 लाल आणि 3 नीळे मणी आहेत. जर यादृच्छिक पध्दतीने एक मणि निवडला तर तो काळा / निळा असण्याची संभाव्यता काय आहे?

1) 11/21

2) 1/7

3) 5/21

4) 8/21

In a jar of glass there are 6 white, 8 black, 4 red and 3 blue gems. If randomly one gem is taken out of the jar what is the probability that it will be blue or black?

1) 11/21

2) 1/7

3) 5/21

4) 8/21

10) एका वस्तूची छापील किंमत 625 रुपये आहे छापील किंमतीवर 32% सूट दिली असता 25 रुपये नफा होतो. तर शेकडा नफा किती होतो.

1) 5.25

2) 4.25

3) 7.25

4) 6.25

The printed price of an item is Rs. 625. A discount of 32% on the printed price makes a profit of Rs.25. So how much is the profit per cent.

1) 5.25

2) 4.25

3) 7.25

4) 6.25

11) पुढे तीन विधाने दिलेली आहेत दिलेल्या प्रश्नाचे उत्तर देण्याकरता कोणते विधाने आवश्यक आहे ते दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा.

प्रश्न : पौर्णिमा वर्तिका पेक्षा लहान आहे आणि रुबी प्रिया पेक्षा मोठी आहे तर सर्वात मोठे कोण आहे.

विधान (I) : रुबी पौर्णिमा पेक्षा मोठी आहे.

विधान (II) : वर्तिका रुबी पेक्षा मोठी आहे.

विधान (III) : प्रिया सर्वांमध्ये लहान आहे.

पर्याय

1) तिन्ही विधाने एकत्रित पुरेशी आहेत.

2) फक्त विधान 2 पुरेसे आहे

3) विधान 1 आणि विधान 2 एकत्र पुरेशी आहेत

4) विधान 1 फक्त पुरेसे आहे.

Three statements are given below. which statement or statements are sufficient to answer the question choose it from given options.

Que : Pournima is younger than Vartika and Rubi is older than Priya then who is the oldest?

Statement (I) : Rubi is older than Pornima.

statement (II) : Vartika is older than Rubi.

Statement (III) : Priya is youngest among all.

Options

1) All statements together are sufficient

2) Only Statement (II) alone is sufficient

3) Statement (I) and statements (III) together are sufficient.

4) Statement (I) is sufficient.

12) एक घड्याळ एक तासात पाच मिनिटे पुढे चालते जर दुपारी बारा वाजता घड्याळ योग्य वेळेसाठी लावले गेलेले असेल आणि आता ते संध्याकाळी 6:30 वाजलेले दर्शवत असेल तर चालू स्थितीत वास्तविक किती वाजलेले आहे?

1) संध्याकाळचे 5.00

2) संध्याकाळचे 5.15

3) संध्याकाळचे 5.30

4) संध्याकाळचे 6.00

A Clock gains 5 minutes in one hour. If the clock is set correctly at 12 noon, now the clock shows 6.30 p.m., then what will be the actual time?

1) 5.00 P.M.

2) 5.15 P.M.

3) 5.30 P.M.

4) 6.00 P.M.

13) पुढील सारणीमध्ये प्रश्नाचिन्हाच्या जागी येणारे पद दिलेल्या पर्यायांमधून निवडा.

18	24	45
12	14	16
3	?	5
72	112	144

1) 3

2) 2

3) 5

4) 4

Choose the number from given option that can be written in place of question mark.

18	24	45
12	14	16
3	?	5
72	112	144

1) 3

2) 2

3) 5

4) 4

14) X, Y चा भाऊ आहे. V, Y ची आई आहे. M, V च्या पतीची बहीण आहे. N, V चा भाऊ आहे. U, V चा पती आहे तर M ची मुलगी V ची काय आहे?

1) नणंद

2) बहीण

3) भाची

4) चुलत बहिण

X is the brother of Y. V. is the mother of Y, M is the sister of V's husband, N is the brother of V, U is the husband of V then what is the relation of M's daughter to V?

1) Sister in law

2) Sister

3) Niece

4) Cousin

15) सुयोग सध्या वायव्येला तोंड करून उभा आहे. नंतर सुरुवातीला तो 450 घड्याळाच्या दिशेने वळला पुन्हा 900 घड्याळाच्या विरुद्ध दिशेने आणि शेवटी 2250 घड्याळाच्या दिशेने वळून तो थांबला आता त्याचे तोंड कोणत्या दिशेला आहे?

1) पूर्व

2) आग्नेय

3) ईशान्य

4) पश्चिम

Suyog standing facing towards North West direction. Now firstly he turns clockwise by 450 and then turns by 900 against the clockwise direction and finally he turns 2250 clockwise and stops. Now which direction he is facing?

1) East

2) South-East

3) North-East

4) West

16) प्रेरणा, कुसुम, राज, श्याम, जॅक, वैशाख, ऋषी आणि दिपाली एका वर्तुळाकार टेबलाभोवती केंद्राकडे तोंड करून बसलेले आहे. दिपाली प्रेरणाच्या लगेच डावीकडे बसलेली आहे पण जॅकच्या किंवा श्यामच्या शेजारी नाही. वैशाख कुसुमच्या लगेच उजवीकडे बसला आहे. ऋषी जॅकच्या शेजारी बसला आहे. राज जॅक आणि वैशाख यांच्यामध्ये बसला आहे. तर पुढील जोड्यांपैकी दुसरी व्यक्ती पहिल्याच्या उजवीकडे दुसरा आहे अशी जोडी कोणती ते ओळखा.

- 1) राज-प्रेरणा   2) ऋषी-दिपाली   3) वैशाख-जॅक   4) श्याम-कुसुम

Prerna, Kusum, Raj, Shyam, Jack, Vaishakh, Rishi and Dipali are sitting around table facing to centre of it. Dipali is sitting immediately to left of Prerna but not next to Jack or Shyam. Vaishakh is sitting immediate right of Kusum. Rishi is sitting near to Jack. Raj sitting between Jack and Vaishakh.

From following pair which pair contains second person in that pair is sitting second to the right of the first person.

- 1) Raj-Prerna   2) Rishi-Dipali   3) Vaishakh-Jack   4) Shyam-Kusum

17) विधान 1- V, A पेक्षा लहान नाही.

विधान 2 - D, V पेक्षा छोटा आहे.

विधान 3- A, D पेक्षा छोटा आहे.

निष्कर्ष पर्याय-

1) D, A पेक्षा छोटा आहे.

2) A, V आणि D पेक्षा छोटा आहे.

3) A, V पेक्षा मोठा आहे.

4) D, A आणि V पेक्षा छोटा आहे.

Statement 1- V is not smaller than A.

Statement 2 - D is smaller than V.

Statement 3- A is smaller than D.

Conclusion Option-

1) D is smaller than A.

2) A is smaller than V and D.

3) A is taller than V.

4) D is smaller than A and V.

18) विधान 1. मासे पाण्यात राहतात.

विधान 2. वाघ जमिनीवर राहतो.

विधान 3. उभयचर प्राणी जमीन आणि पाणी दोन्ही ठिकाणी राहतात.

निष्कर्ष A - मासे उभयचर आणि वाघ एकाच कुळाशी संबंधित आहे.

निष्कर्ष B - उभयचर प्राणी आणि वाघ दोघे जमिनीवर राहू शकतात.

पर्याय-

1) फक्त निष्कर्ष A अनुसरण करतो.

2) दोन्ही निष्कर्ष अनुसरण करत नाही.

3) दोन्ही निष्कर्ष अनुसरण करतात.

4) फक्त निष्कर्ष B अनुसरण करतो.

Statement 1. Fish live in water.

Statement 2. A tiger lives on land.

Statement 3. Amphibians live both on land and in water.

Conclusion A - Fish amphibians and tigers belong to the same family.

Conclusion B - Both amphibians and tigers can live on land.

Option-

1) Only conclusion A follows.

2) Neither conclusion follows.

3) Both conclusions follow.

4) Only conclusion B follows.

19) 29 मुलांच्या ओळीत अर्जुन डावीकडून 17 वा तर राहुल त्याच ओळीत उजवीकडून 17 वा आहे. तर ओळीमध्ये त्या दोघांच्या मध्ये किती मुले आहेत.

1) 3

2) 6

3) 5

4) 4

In a line of 29 boys arjun is 17th from left while in same line Rahul is 17th from right. What is the number of boys between them?

1) 3

2) 6

3) 5

4) 4

20) एका सांकेतिक भाषेत This is done हे 792 असे लिहिले जाते, तसेच that is remaining हे 824 आणि remaining is done हे 298 असे दर्शवले जात असेल तर कोणता अंक Done दर्शवतो.

1) 4

2) 2

3) 9

4) 7

In a certain code language "This is done" is written as 792, also "that is remaining" is written as 824 and "remaining is done" is written as 298 then which digit represents "Done".

1) 4

2) 2

3) 9

4) 7

21) 1942 च्या भारत छोडो आंदोलनाबाबत खालीलपैकी अयोग्य विधान निवडा.

अ) या आंदोलनाला भारत ऑगस्ट आंदोलन असेही म्हणतात.

ब) त्यांचे नेतृत्व महात्मा गांधींनी केले.

क) ते एक उत्स्फूर्त आंदोलन होते.

ड) सर्वसाधारणपणे कामगार वर्गाला ते आकर्षित नव्हते.

1) फक्त अ

2) अ, क, ड

3) फक्त ड

4) वरीलपैकी नाही.

Choose the incorrect statement from the following regarding the Quit India Movement of 1942.

A) This movement is also known as Bharat August Movement.

B) They were led by Mahatma Gandhi.

C) It was a spontaneous movement.

D) It did not appeal to the working class in general.

1) A only

2) A, C, D

3) D only

4) None of the above.

22) भारतातील वृत्तपत्रे व स्थळे यांच्या योग्य जोड्या जुळवा.

वृत्तपत्राचे नाव

स्थळ

अ) संवाद कौमुदी

1) मुंबई

ब) इंडियन हेरॉल्ड

2) कलकत्ता

क) युगांतर

3) मद्रास

ड) बहिष्कृत भारत

4) बंगाल

अ

ब

क

ड

1) 3

4

2

1

2) 2

3

4

1

3) 2

3

1

4

4) 3

2

4

1

Match the correct pairs of newspapers and places in India.

Newspaper Name

Place

A) Samvad Kaumudi

1) Mumbai

b) Indian Herald

2) Calcutta

c) Yugantar

3) Madras

d) Bahishkrit Bharat

4) Bengal

A

B

C

D

1) 3

4

2

1

2) 2

3

4

1

3) 2

3

1

4

4) 3

2

4

1

23) सन 1911 मध्ये कामगारांसाठी सोशल सर्विस लीगची स्थापना कोणी केली ?

1) ना.म.जोशी

2) रा.गो.भांडारकर

3) गोपाळ कृष्ण गोखले

4) वामन आबाजी मोडक

Who founded Social Service League for workers in 1911?

1) N. M. Joshi

2) R. G. Bhandarkar

3) Gopal Krishna Gokhale

4) Vaman Abaji Modak

24) काँग्रेस स्थापनेनंतरच्या पहिल्या 20 वर्षात तीन वेळेस अध्यक्षपद कोणी भूषवले ?

1) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

2) दादाभाई नौरोजी

3) गोपाळ कृष्ण गोखले

4) शंकरन नायर

Who held the office of Congress President three times in the first 20 years after the formation of the Congress?

1) Surendranath Banerjee	2) Dadabhai Naoroji
3) Gopal Krishna Gokhale	4) Sankaran Nair

25) कामगार चळवळीचे आदयजनक नारायण मेघाजी लोखंडे यांना 'राव बहादूर' पदवी ..... यावर्षी देण्यात आली.

1) 1895	2) 1896	3) 1898	4) 1899

Narayan Meghaji Lokhande, the pioneer of the labour movement, was awarded the title of 'Rao Bahadur' in this year.

1) 1895	2) 1896	3) 1898	4) 1899

26) पुणे सार्वजनिक सभेच्या स्थापनेत कोणाचा सहभाग नव्हता?

1) शिवराम साठे	2) गणेश वासुदेव जोशी
3) सिताराम चिपळूणकर	4) सदाशिव निळकंठ जोशी

Who was not involved in the establishment of Pune Sarvjanik Sabha?

1) Shivaram Sathe	2) Ganesh Vasudev Joshi
3) Sitaram Chiplunkar	4) Sadashiv Nilakant Joshi

27) खालील दिलेल्या विधानांवरून संस्थानिक कोण आहेत ते ओळखा.

- 1) प्रौढ शिक्षणाचा प्रारंभ, संस्कृत कॉलेजची सुरुवात, सेंट्रल लायब्ररीचा प्रारंभ त्यांनी केला.
  - 2) 1904 साली बालविवाहावर बंदी घातली.
  - 3) विधवा पुनर्विवाहासाठी कायदा केला.
  - 4) पुरोहितासाठी शाळा सुरु केली.
1) राजर्षी शाहू महाराज	2) सयाजीराव गायकवाड
3) अप्पासाहेब पटवर्धन	4) यापैकी नाही.

From the statements given below, identify who the Social reformer is.

- 1) He started adult education, started Sanskrit College, started Central Library.
  - 2) Child marriage was banned in 1904.
  - 3) Legislated for widow remarriage.
  - 4) Started a school for priests.
1) Rajarshi Shahu Maharaj	2) Sayajirao Gaikwad
3) Appasaheb Patwardhan	4) None of them.

28) चुकीची जोडी निवडा.

1) लॉर्ड कॅनिंग	- स्त्री शिक्षणाबाबतचे कायदे.
2) लॉर्ड मेकॉले	- कायदयाचे संहितीकरण
3) लॉर्ड लिटन	- व्हर्नाक्युलर प्रेस ॲक्ट
4) वूडचा खलिता	- शिक्षणाविषयक कायदे

Choose the incorrect pair.

1) Lord Canning -	Acts on Female Education.
2) Lord Macaulay -	Codification of Law
3) Lord Lytton -	Vernacular Press Act
4) Wood's Dispatch -	Educational Laws

29) दुसरी गोलमेज परिषद ..... साली भरली.

1) 1930	2) 1931	3) 1933	4) 1934

The second round table conference was held in the year .....

1) 1930	2) 1931	3) 1933	4) 1934

30) पंडिता रमाबाईना ब्रिटीश सरकारने कोणता किताब दिला होता?

1) कैसर – ए – हिंद	2) सर	3) रावबहादूर	4) कैसर – ए – हिंदू

Pandita Ramabai was awarded with.....

1) Kaiser-E-Hind	2) Sir	3) Rao Bahadur	4) Kaiser-E-Hindu

31) ..... यांची झारखंडचे मुख्यमंत्री म्हणून निवड झाली ते झारखंडचे ..... वे मुख्यमंत्री आहेत.

1) चंपाई सोरेन, सातवे	2) चंपाई सोरेन, सहावे
3) हेमंत सोरेन, चौथे	4) शिबू सोरेन, आठवे

..... was elected as the Chief Minister of Jharkhand & his number as Chief Minister is .....

1) Champai Soren, seventh	2) Champai Soren, sixth
3) Hemant Soren, fourth	4) Shibu Soren, eighth

32) 16 व्या वित्त आयोगाचे अध्यक्ष म्हणून ..... यांची निवड झाली.

1) ऋत्विक् पांडे	2) एन. के. सिंग	3) अरविंद पनगढीया	4) ए.एम. खुसरो

..... was elected as the Chairman of the 16th Finance Commission.

1) Rithvik Pandey	2) N. K. Singh
3) Arvind Pangadhia	4) A. M. Khusrau

37) देश व विविध लष्करी सराव यांच्या जोडया लावा.

लष्करी सराव

अ) सायक्लोन

ब) सहयोग कैजीन

क) सदा तन सीक

ड) दोस्ती – 16

1) अ-2, ब-1, क-4, ड-3

2) अ-1, ब-2, क-3, ड-4

देश

1) भारत – इजिप्त

2) भारत – जपान

3) भारत – सौदी अरेबिया

4) भारत – मालदीव – श्रीलंका

3) अ-1, ब-2, क-4, ड-3

4) अ-4, ब-3, क-1, ड-2

Added countries and various military routes.

Military Exercise

Country

A) Cyclone

1) India – Egypt

B) Sahyog Kaijin

2) India – Japan

C) Sada Tanseeq

3) India – Saudi Arabia

D) Dosti – 16

4) India – Maldives – Sri Lanka

1) A-2, B-1, A-4, D-3

2) A-1, B-2, A-3, D-4

3) A-1, B-2, A-4, D-3

4) A-4, B-3, A-1, D-2

38) खेलो इंडिया युवा स्पर्धा 2023 मध्ये ..... राज्याने एकूण ..... पदके जिंकून पहिले स्थान प्राप्त केले.

1) तामिळनाडू, 158

2) पंजाब, 158

3) हरियाणा, 158

4) महाराष्ट्र, 158

In Khelo India Youth Tournament 2023 ..... State Total ..... won medals & secured first position.

1) Tamil Nadu, 158

2) Punjab, 158

3) Haryana, 158

4) Maharashtra, 158

39) यावर्षी ..... जणांना भारतरत्न पुरस्कार देण्यात आला असून, भारतरत्नने सन्मानित झालेल्यांची संख्या ..... इतकी आहे.

1) 4, 52

2) 3, 53

3) 5, 53

4) 6, 54

This year ..... people have been awarded Bharat Ratna, the number of people who have been honored with Bharat Ratna is ..... is so much.

1) 4, 52

2) 3, 53

3) 5, 53

4) 6, 54

40) योग्य विधान / विधाने ओळखा.

अ) जगद्गुरु राम भद्राचार्य यांना ज्ञानपीठ पुरस्कार घोषित करण्यात आला.

ब) राम भद्राचार्य यांचे मूळ नाव गिरीधर मिश्र हे आहे.

क) या आधी त्यांना साहित्य अकादमी पुरस्कार देण्यात आला आहे.

ड) राम भद्राचार्य यांच्या सोबत गुलजार यांना ही ज्ञानपीठ पुरस्कार घोषित करण्यात आला.

1) अ, ब, क

2) ब, क, ड

3) अ, ब, क

4) वरीलपैकी सर्व

Identify the correct statement / statements.

A) Jagadguru Ram Bhadracharya was announced as Jnanpith Award.

- B) Ram Bhadracharya's original name is Giridhar Mishra.
 C) He has been awarded the Sahitya Akademi Award before this.
 D) Along with Ram Bhadracharya, Gulzar was announced this Jnanpith award.

- 1) A, B, C   2) B, C, D   3) A, B, C   4) All of the above

41) महाराष्ट्रातील पद्मश्री पुरस्कार विजेते व क्षेत्र यांचा योग्य जोड्या लावा.

अ) उदय देशपांडे	1) समाजकार्य
ब) जहिर काझी	2) वैद्यकीय
क) चंद्रशेखर मेश्राम	3) साहित्य / शिक्षण
ड) शंकर बाबा पापळकर	4) क्रिडा
1) अ-3, ब-4, क-2, ड-1	2) अ-4, ब-3, क-2, ड-1
3) अ-1, ब-2, क-3, ड-4	4) अ-1, ब-4, क-3, ड-4

Match Padma Shri awardee and region in Maharashtra.

A) Uday Deshpande	1) Social work
B) Zahir Qazi	2) Medicine
C) Chandrasekhar Meshram	3) Literature / Education
D) Shankar Baba Papalkar	4) Sports
1) A-3, B-4, C-2, D-1	2) A-4, B-3, C-2, D-1
3) A-1, B-2, C-3, D-4	4) A-1, B-4, C-3, D-4

42) चिल्लीपिल्ली, सार, मठ्ठा हे शब्द ..... भाषेतून आलेले आहेत.

- 1) तेलुगू   2) तमिळ   3) गुजराती   4) मराठी

43) योग्य जोड्या लावा.

अ) कंठ्य व्यंजने	1) त, थ, द, ध, न
ब) दंत्य व्यंजने	2) च, छ, ज, झ
क) दंततालव्य व्यंजने	3) ङ, ञ, ण, न
ड) अनुनासिक व्यंजने	4) क, ख, ग, घ
1) अ-1, ब-2, क-3, ड-4	2) अ-4, ब-1, क-3, ड-2
3) अ-4, ब-1, क-2, ड-3	4) अ-1, ब-3, क-4, ड-2

44) क्षुत्पिपासा या शब्दाचा योग्य संधी विग्रह कोणता?

- 1) क्षुधा+पिपासा   2) क्षुद+पिपासा   3) क्षुध्+पिपासा   4) क्षुत्+पिपासा

45) वाघ या शब्दाचे स्त्रिलिंगी रूप ओळखा.

- 1) वाघिण   2) वाघिन   3) वाघिन   4) वाघीण

- 1) A, B and C
3) C only

- 2) A and B only
4) All the above statements are correct.

57) सर्वोच्च न्यायालयासंबंधी कलमे याबाबत अयोग्य पर्याय निवडा

कलम	तरतूद
1) 124 -	सर्वोच्च न्यायालयाची स्थापना आणि संरचना
2) 125 -	न्यायाधीशांचे वेतन
3) 130 -	सर्वोच्च न्यायालय हे अभिलेख न्यायालय आहे
4) 131 -	सर्वोच्च न्यायालयाचे प्रारंभिक अधिकार क्षेत्र

Select the incorrect Article regarding articles related to Supreme Courts' provision

Article	Provision
1) 124 -	Establishment and structure of Supreme Court
2) 125 -	Salary of Judges
3) 130 -	Supreme Court is a Court of Record
4) 131 -	Original Jurisdiction of Supreme Court

58) खालीलपैकी लोकशाही विकेंद्रीकरणाची योजना अमलात आणण्याची शिफारस कोणत्या समितीने केली?

- 1) बळवंतराय मेहता   2) अशोक मेहता   3) जी. व्ही. के. राव   4) एल. एम. सिंघवी

Which of the following committee recommended implementation of democratic decentralization?

- 1) Balwantrai Mehta   2) Ashok Mehta   3) G. V. K. Rao   4) L. M. Singhvi

59) खालील विधाने विचारात घ्या.

अ) भारतीय राज्यघटनेनुसार, मतदानासाठी पात्र असलेल्या व्यक्तीला त्या राज्याच्या विधिमंडळाचा सदस्य नसला तरीही सहा महिन्यांसाठी राज्यमंत्री बनवता येते.

ब) लोकप्रतिनिधि कायदा, 1951 नुसार फौजदारी गुन्ह्यात दोषी ठरलेल्या आणि पाच वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा झालेली व्यक्ती तुरुंगातून सुटल्यानंतरही निवडणूक लढविण्यास कायमची अपात्र ठरते.

वरीलपैकी कोणते विधान / ने बरोबर आहे / आहेत ?

- 1) फक्त अ   2) फक्त ब   3) अ आणि ब   4) यापैकी नाही

Consider the following statements.

A) According to the Constitution of India, a person who is eligible to vote can constitute minister for six months even if he is not a member of the legislature of that state.

B) A person convicted of a criminal offense under the Representation of the People Act, 1951 and sentenced to imprisonment for five years is permanently disqualified from contesting elections

even after his release from prison.

Which of the above statements is/are correct?

- 1) A only   2) B only   3) A and B   4) None of these
-

60) सुवर्णदुर्ग हा किल्ला कोणत्या जिल्ह्यात आहे?

- 1) ठाणे   2) रायगड   3) रत्नागिरी   4) सिंधुदुर्ग

Suvarnadurg fort is located in which district?

- 1) Thane   2) Raigad   3) Ratnagiri   4) Sindhudurg
-

61) जोड्या जुळवा

जिल्हे

तालुके

अ) नाशिक

i) उमरगा

ब) नागपूर

ii) रामटेक

क) गोंदिया

iii) सालेकसा

ड) धाराशिव

iv) इगतपुरी

अ

ब

क

ड

1) iv

ii

iii

i

2) iv

iii

ii

i

3) iii

ii

i

iv

4) i

iv

ii

iii

Match the pairs

Districts

Taluks

A) Nashik

i) Umruga

B) Nagpur

ii) Ramtek

C) Gondia

iii) Salekasa

D) Dharashiv

iv) Iगतपुरी

A

B

C

D

1) iv

ii

iii

i

2) iv

iii

ii

i

3) iii

ii

i

iv

4) i

iv

ii

iii

62) खालील विधानांपैकी अयोग्य विधान/ ने निवडा.

अ) शंभू महादेव डोंगरांच्या उंचवट्याच्या भागात सासवडचे पठार आहे.

ब) सातमाळा - अजिंठा डोंगरावरील सपाट प्रदेश बुलडाणा व मालेगाव पठार आहे

क) उत्तरेकडे धुळे - नंदूरबार जिल्हयात सातपुडा रांगांमुळे तोरणमाळ पठार आहे.

1) फक्त अ

2) फक्त ब आणि क

3) अ आणि क

4) वरील सर्व विधाने योग्य आहेत

Choose the incorrect statement from the following statements.

A) The plateau of Saswad is in the higher part of Shambhu Mahadev hills.

B) Satmala - The plains on Ajantha hills are Buldana and Malegaon Plateau

C) Toranmal Plateau is situated to North.

1) A only

2) B and C only

3) A and C

4) All of the above are correct

63) 'डोलोमाइट' हा खडक महाराष्ट्राच्या.....प्रणाली मध्ये सापडतो.

1) धारवाड

2) विंध्यायन

3) कडप्पा

4) गोंडवन

'Dolomite' is found in ..... system of Maharashtra.

1) Dharwad

2) Vindhyan

3) Cuddapah

4) Gondwana

64) उत्तरेकडून दक्षिणेकडे रत्नागिरी जिल्हयातील नद्यांचा खालीलपैकी कोणता क्रम बरोबर आहे ?

1) सावित्री, भारजा, जोग, वशिष्ठी

2) वशिष्ठी, जोग, भारजा, सावित्री

3) जोग, भारजा, वशिष्ठी, सावित्री

4) सावित्री, वशिष्ठी, जोग, भारजा

Which of the following is the correct order of rivers in Ratnagiri district from north to south?

1) Savitri, Bharja, Jog, Vashishti

2) Vashishti, Jog, Bharja, Savitri

3) Jog, Bharja, Vashishti, Savitri

4) Savitri, Vashishti, Jog, Bharja

65) अ) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील 'आंबोली' हे महाराष्ट्रातील सर्वाधिक पर्जन्याचे ठिकाण आहे.

ब) तीनही बाजूंनी डोंगर व वाऱ्याच्या प्रवेशाची बाजू मोकळी असे स्थान आंबोलीला लाभले आहे.

1) दोन्ही विधाने बरोबर असून विधान 'ब' हे विधान 'अ' चे योग्य कारण नाही.

2) दोन्ही विधाने बरोबर असून विधान 'ब' हे विधान 'अ' चे योग्य कारण आहे.

3) विधान 'अ' बरोबर असून 'ब' चूक आहे.

4) विधान 'अ' चूक असून 'ब' बरोबर आहे.

A) 'Amboli' in sindhudurg district is the highest rainfall place in Maharashtra.

B) 'Amboli' is blessed with a location of mountains and winds on all three sides.

1) Both the statements are correct and statement 'B' is not a valid reason for statement 'A'.

2) Both are theoretically correct and statement 'B' is the correct reason for statement 'A'.

3) Statement 'A' is correct and 'B' is wrong.

4) Statement 'A' is wrong and 'B' is correct.

- 66) लोह व जस्त यांचे प्रमाण अधिक असणारी ..... ही मृदा रत्नागिरी, कोल्हापूर व सांगली जिल्हयांत आढळते.
1) रेगुर 2) बेसॉल्ट 3) जांभी 4) सिलिका
This soil with high iron and zinc content is found in Ratnagiri, Kolhapur and Sangli districts.
1) Regur 2) Basalt 3) Jambhi 4) Silica

- 67) अमरावती जिल्ह्यातील मेळघाट व्याघ्र अभयारण्यास या नावानेही ओळखले जाते.
1) सागेश्वर 2) ढाकणा-कोलकाझ 3) माळढोक पक्षी 4) नागझिरा
Melghat Tiger Sanctuary in Amravati District is also known by this name.
1) Sagareshwar 2) Dhakna-Kolkaz 3) Maldhok Bird 4) Nagzira

- 68) खालील विधानांपैकी योग्य विधाने निवडा
अ) बॉक्साइटपासून क्रोमाइटचे उत्पादन केले जाते.
ब) सांगली जिल्हयातील शिराळा तालुक्यात बॉक्साइट सापडते.
क) पालघर जिल्हयातील तुंगार टेकड्यांमध्ये बॉक्साइटचे साठे आहेत.
1) फक्त अ आणि ब 2) फक्त ब आणि क 3) अ, ब आणि क 4) यापैकी नाही
Choose the correct statement from the following statements
A) Chromite is produced from bauxite.
B) Bauxite is found in Shirala taluka of Sangli district.
C) There are deposits of bauxite in the Tungar hills of Palghar district.
1) A and B only 2) B and C only 3) A, B and C 4) None of these

- 69) फेकरी (दिपनगर) हे औष्णिक केंद्र कोणत्या जिल्हयात आहे ?
1) जळगाव 2) नाशिक 3) बीड 4) ठाणे
In which district is Fekri (Dipnagar) Thermal power Centre?
1) Jalgaon 2) Nashik 3) Beed 4) Thane

- 70) खालीलपैकी राजकोषीय तूटीचे कोणते सूत्र बरोबर आहे?
1) राजकोषीय तूट = अर्थसंकल्पीय तूट – कर्ज व देयता
2) राजकोषीय तूट = अर्थसंकल्पीय तूट + कर्ज व देयता
3) राजकोषीय तूट = प्राथमिक तूट – व्याज
4) राजकोषीय तूट = अर्थसंकल्पीय तूट + प्राथमिक तूट
Which of the following formula for fiscal deficit is correct?
1) Fiscal Deficit = Budgetary Deficit – Debt and Liabilities
2) Fiscal Deficit = Budget Deficit + Debt and Liabilities

3) Fiscal Deficit = Primary Deficit – Interest

4) Fiscal Deficit = Budget Deficit + Primary Deficit

71) खालील विधाने वाचा.

अ) नैसर्गिक संकट हे चलनवाढीचे मागणीताणजन्य कारण आहे.

ब) चलनवाढ आटोक्यात आणण्यासाठी रेपोदर वाढवणे हा राजकोषीय उपाय आहे.

वरीलपैकी काय खरे आहे?

1) अ

2) ब

3) अ व ब

4) एकही नाही

Read the following statements.

A) Natural distress is a demand side cause of inflation.

B) Raising the repo rate is a fiscal measure to bring inflation under control.

Which of the above is true?

1) A

2) B

3) A and B

4) None of these.

72) भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे राष्ट्रीयकरण कधी करण्यात आले?

1) 1 एप्रिल 1949

2) 1 एप्रिल 1935

3) 1 जानेवारी 1949

4) 2 जुलै 1950

When was Reserve Bank of India nationalized?

1) 1 April 1949

2) 1 April 1935

3) 1 January 1949

4) 2 July 1950

73) खालीलपैकी कोणते प्रत्यक्ष कर आहेत?

अ) विक्रीकर

ब) उत्पादन शुल्क

क) संपत्ती कर

ड) मालमत्ता कर

ई) व्यवसायकर

1) फक्त ई

2) अ व ब

3) क, ड व ई

4) क व ड

Which of the following are direct taxes?

A) Sales tax

B) Excise duty

C) Wealth tax

D) Property tax

E) Professional tax

1) E only

2) A and B

3) C, D and E

4) C and D

74) खालीलपैकी कोणती व्यक्ती नीती आयोगाची उपाध्यक्ष राहिलेली नाही.

1) अमिताभ कांत

2) अरविंद पनगारिया

3) सुमन बेरी

4) राजीव कुमार

Which of the following persons has not been the Vice-Chairman of NITI Aayog?

1) Amitabh Kant

2) Arvind Panagariya

3) Suman Berry

4) Rajeev Kumar

75) भारताचे सर्वाधिक आयात भागीदार (Import Partners) कोण आहेत?

1) चीन आणि अमेरिका	2) पाकिस्तान आणि बांग्लादेश
3) सौदी अरेबिया आणि इराण	4) सिंगापूर आणि इंडोनेशिया

Who are the top most import partners of India?

1) China and America	2) Pakistan and Bangladesh
3) Saudi Arabia and Iran	4) Singapore and Indonesia

76) 2024 मध्ये झालेल्या WTO च्या मंत्रीस्तरीय परिषदेबाबत खालील विधाने वाचा.

अ) ही WTO ची 13 वी परिषद होती.

ब) ही परिषद अबुधाबी येथे पार पडली.

क) या परिषदेत फिजी आणि तुवालु या देशांना WTO चे सदस्यत्व देण्याचा निर्णय घेण्यात आला.

वरीलपैकी काय योग्य आहे?

1) अवब	2) बवक	3) अ व क	4) अ, ब व क

Read the following statements regarding the Ministerial Conference of WTO held in 2024.

A) It was the 13th Conference of WTO.

B) The conference was held in Abu Dhabi.

C) In this conference it was decided to give membership of WTO to Fiji and Tuvalu.

Which of the above is correct?

1) A and B	2) B and C	3) A and C	4) A, B and C

77) NREGS अंतर्गत कामांचे नियोजन व व्यवस्थापन कोणत्या स्तरावर केले जाते?

1) केंद्र	2) राज्य
3) जिल्हा प्रशासन	4) ग्रामप्रशासन

At what level is planning and management of works under NREGS done?

1) Center	2) State
3) District Administration	4) Village Administration

78) SDG (Sustainable Development Goals) कोणत्या वर्षी स्विकारण्यात आले?

1) 2030	2) 2015	3) 2010	4) 2020

SDG (Sustainable Development Goals) was adopted in which year?

1) 2030	2) 2015	3) 2010	4) 2020

79) 2011 जनगणनेनुसार भारतातील एकूण लोकसंख्येत महिलांचे प्रमाण किती होते?

1) 48.4%	2) 49.5%	3) 47.6%	4) 47.9%

According to the 2011 census, what was the proportion of women in the total population of India?

- 1) 48.4%   2) 49.5%   3) 47.6%   4) 47.9%
-

80) योग्य जोड्या जुळवा.

गट अ

a) S स्तंभ

b) P स्तंभ

c) D स्तंभ

d) F स्तंभ

गट ब

1) Sm

2) S

3) Sb

4) Sg

5) Sc

6) Sr

1) a-6, b-2,3, c-4,5, d-1

3) a-5, b-1,4, c-2,4, d-3

2) a-2,4, b-5, c-4,5, d-1

4) a-6, b-2,5, c-3,4, d-1

Match the correct pairs.

Group A

a) S Block

b) P Block

c) D Block

d) F Block

Group B

1) Sm

2) S

3) Sb

4) Sg

5) Sc

6) Sr

1) a-6, b-2,3, c-4,5, d-1

3) a-5, b-1,4, c-2,4, d-3

2) a-2,4, b-5, c-4,5, d-1

4) a-6, b-2,5, c-3,4, d-1

---

81) योग्य विधान/विधाने निवडा.

अ) धमन्या (Artery) ऑक्सीजनयुक्त रक्ताचा पुरवठा करतात, फुफ्फुस धमणी (Pulmonary) सोडून.

ब) शिरा (vein) ऑक्सीजन विरहित रक्ताचा पुरवठा करतात, फुफ्फुस शिर (Pulmonary vein) सोडून.

1) अ

2) ब

3) दोन्ही

4) दोन्ही नाही

Select the correct statement/statements.

A) Arteries supply oxygenated blood, except pulmonary artery.

B) Veins supply deoxygenated blood, except the pulmonary vein.

1) A

2) B

3) Both

4) Neither

---

82) .....ही शरीरातील सर्वात मोठी ग्रंथी असून पित्तस्र स्रवते.

1) लाळोत्पादक ग्रंथी

2) यकृत

3) स्वादुपिंड

4) जठर ग्रंथी

It is the largest gland in the body and secretes bile.

1) Salivary gland

2) Liver

3) Pancreas

4) Gastric gland

83) योग्य जोड्या लावा.

अ) व्हीनेगार

1) ऑक्सॅलिक ॲसिड

ब) संत्री

2) टारटारीक ॲसिड

क) चिंच

3) सायट्रीक ॲसिड

ड) टोमॅटो

4) ॲसिटिक ॲसिड

1) अ-1, ब-2, क-3, ड-4

2) अ-1, ब-3, क-2, ड-4

3) अ-4, ब-3, क-2, ड-1

4) अ-4, ब-3, क-1, ड-2

A) Vinegar

1) Oxalic acid

B) Orange

2) Tartaric acid

C) Tamarind

3) Citric acid

D) Tomato

4) Acetic acid

1) A-1, B-2, C-3, D-4

2) A-1, B-3, C-2, D-4

3) A-4, B-3, C-2, D-1

4) A-4, B-3, C-1, D-2

84) योग्य विधान / विधाने निवडा.

अ) जेव्हा ध्वनी तरंग माध्यमातून प्रसारीत होतात तेव्हा माध्यमाची घनता आणि दाब यामध्ये बदल होतो.

ब) माध्यमातील कणांचे मध्यस्थिती पासून कोणत्याही एका बाजूला होणारे जास्तीत जास्त विस्थापन म्हणजे आयाम होय.

1) फक्त अ

2) फक्त ब

3) दोन्ही नाही

4) वरीलपैकी सर्व योग्य.

Select the correct statement / statements.

A) When sound waves travel through a medium, the density and pressure of the medium changes.

B) Amplitude is the maximum displacement of a particle in a medium to any one side from its mean position.

1) A

2) B

3) Neither

4) A, B

85) योग्य विधान / विधाने निवडा.

अ) युरेनियम सारख्या जड केंद्रक असलेल्या केंद्रकाचे दोन हलक्या केंद्रकांत विभाजन होऊन प्रचंड प्रमाणात ऊर्जा निर्माण होण्याच्या क्रियेला केंद्रकीय संमीलन असे म्हणतात.

ब) दोन कमी वस्तुमानांक असलेली केंद्रे एकत्र येऊन जास्त वस्तुमान असलेले स्थिर केंद्रक तयार होते व प्रचंड प्रमाणात ऊर्जा निर्माण होते या प्रक्रियेला केंद्रकीय विखंडन असे म्हणतात.

1) दोन्ही अयोग्य

2) फक्त अ

3) फक्त ब

4) वरील सर्व योग्य

Select the correct statement / statements.

A) Nuclear fusion is the splitting of a heavy nucleus like uranium into two lighter nuclei to produce enormous amounts of energy.

B) The process by which two less massive nuclei combine to form a more massive stable nucleus and release enormous amounts of energy is called nuclear fission.

- 1) Both are incorrect   2) A   3) B   4) A, B

86) योग्य विधान विधाने निवडा.

अ) सामान्यतः किडनीमधून साखरेचे गाळण होत नाही.

ब) युरीआचे वहन जीवद्रव्य व रक्त करतात.

- 1) फक्त अ   2) फक्त ब   3) दोन्ही नाही   4) वरीलपैकी सर्व योग्य

Choose the correct statement statements.

A) Sugar is not normally filtered by the kidneys.

B) Urea is transported by plasma and blood.

- 1) A   2) B   3) Neither   4) All of the above

87) योग्य जोड्या लावा.

अ) फायलेरिअसिस

1) प्रदेशनिष्ठ रोग

ब) मलेरीया

2) प्लाझमोडियम

क) एच 1 एन 1

3) स्वाईन फ्ल्यू

ड) पिवळा ताप.

4) आरबो विषाणु,

1) अ-4, ब-3, क-2, ड-1

2) अ-1, ब-2, क-4, ड-3

3) अ-1, ब-2, क-3, ड-4

4) अ-2, ब-1, क-3, ड-4

Match the pairs.

A) Filariasis

1) Endemic

B) Malaria

2) Plasmodium

C) H1N1

3) Swine flu

D) Yellow fever.

4) Arbo virus

1) A-4, B-3, C-2, D-1

2) A-1, B-2, C-4, D-3

3) A-1, B-2, C-3, D-4

4) A-2, B-1, C-3, D-4

88) पुढील डोबेरायनरचे त्रिके पूर्ण करा. Cl ,....., I

1) Na

2) Sr

3) Br

4) Se

Complete the following Dobereiner triads. Cl ,....., I

1) Na

2) Sr

3) Br

4) Se

89) योग्य जोड्या लावा.

उत्तीप्रकार	कार्य
अ) Collenchyma	1) वायू वहन
ब) Sclerenchyma	2) वहन करणे
क) Parenchyma	3) बियांच्या कठीण कवचात
ड) Aerenchyma	4) अन्न संचयाचे कार्य
1) अ-1, ब-2, क-3, ड-4	2) अ-4, ब-3, क-2, ड-1
	3) अ-4, ब-2, क-3, ड-1
	4) अ-1, ब-3, क-2, ड-4

Match the correct pairs.

Tissue	Function
A) Collenchyma	1) Air conduction
B) Sclerenchyma	2) Conduction
C) Parenchyma	3) In the hard shell of the seed
D) Aerenchyma	4) Function of food storage
1) A-1, B-2, C-3, D-4	2) A-4, B-3, C-2, D-1
	3) A-4, B-2, C-3, D-1
	4) A-1, B-3, C-2, D-4

90) योग्य जोड्या लावा.

वर्गीकरण प्रणाली	शास्त्रज्ञ
अ) द्विसृष्टी वर्गीकरण	1) लिनायस
ब) त्रिसृष्टी वर्गीकरण	2) आर. एच. व्हिटाकर
क) चतुःसृष्टी वर्गीकरण	3) कोपलँड
ड) पंचसृष्टी वर्गीकरण	4) अर्नेस्ट हेकेल
1) अ-4, ब-3, क-2, ड-1	2) अ-1, ब-4, क-2, ड-3
	3) अ-1, ब-4, क-3, ड-2
	4) अ-4 ब-2, क-3, ड-1

Match the correct pairs.

Classification System	Scientist
A) Binomial classification	1) Linnaeus
B) Three Kingdom	2) R. H. Whittaker
C) Four Kingdom	3) Copeland
D) Five Kingdom	4) Ernst Haeckel
1) A-4, B-3, C-2, D-1	2) A-1, B-4, C-2, D-3
	3) A-1, B-4, C-3, D-2
	4) A-4, B-2, C-3, D-1

91) योग्य जोडया लावा.

रसायने / धातू

उपयोग

अ) ओतीव लोखंड

1) अलंकार तयार करण्यासाठी

ब) घडीव लोखंड

2) सर्पदशावर प्रतिविष

क) ऑरिक क्लोराईड

3) साचे बनविण्यासाठी

ड) रोलड गोल्ड

4) विद्युत चुंबक तयार करण्यासाठी

1) अ-1, ब-2, क-3, ड-4

2) अ-3, ब-4, क-2, ड-1

3) अ-2, ब-3, क-1, ड-4

4) अ-4, ब-3, क-2, ड-1

Match the correct pairs.

Chemicals

Metallurgical applications

A) Cast iron

1) For making ornaments

B) Wrought iron

2) Snake venom

C) Auric chloride

3) To make moulds

D) Rolled gold

4) To make electromagnets

1) A-1, B-2, C-3, D-4

2) A-3, B-4, C-2, D-1

3) A-2, B-3, C-1, D-4

4) A-4, B-3, C-2, D-1

92) योग्य विधान / विधाने ओळखा.

अ) डोलोमाईट – $MgCO_3$

ब) मॅग्नेसाईट – $MgCO_3, CaCO_3$

क) सॉल्टपिटर – KNO_3

1) फक्त क

2) अ, ब

3) ब, क

4) अ, ब, क

Please provide the appropriate formula / formulas.

A) Dolomite – $MgCO_3$

B) Magnesite – $MgCO_3, CaCO_3$

C) Saltpeter – KNO_3

1) Only C

2) A, B

3) B, C

4) A, B, C

93) Anti Ageing Hormone ..... संप्रेरकाला म्हटले जाते.

1) सेरेटोनिन

2) मेलाटॉनीन

3) अड्रेनालिन

4) थायरॉक्झीन

Anti Ageing Hormone is called ..... hormone.

1) Serotonin

2) Melatonin

3) Adrenaline

4) Thyroxine

94) ग्लिसरालडिहाईड, अॅसीटोन हे ..... चे उदाहरणे आहेत.

1) ट्रायोज

2) टेट्रोज

3) पेंटोज

4) हेक्झोज

Glyceraldehyde, acetone are examples of .....

1) Triose

2) Tetrose

3) Pentose

4) Hexose

पुढील उतारा वाचून त्यावर आधारित 95 ते 100 प्रश्नांची उत्तरे द्या.

मी जीनिव्हाच्या ओल्ड टाऊनच्या गोंधळलेल्या चक्रव्यूहात मार्ग शोधण्यासाठी स्मार्टफोन जीपीएस वापरला; ज्याने जग बदलण्यास खूप जास्त मदत केली. या स्वीस शहरातील एका सुंदर लेकच्या किनाऱ्यावरील तेराव्या शतकातील कॅथेड्रलजवळ (चर्च) मला जे पाहिजे होते ते मला सापडले. 'गुटेनबर्ग प्रिंटिंग प्रेस' हे त्या दिवसाचे इंटरनेट होते. आयफोनइतकेच प्रभावशाली. जोहान गुटेनबर्गच्या महान शोधाची प्रतिकृती बनविणारे संग्रहालयाचे संचालक गॅब्रिएल डी मॉन्टमोलिन म्हणाले, "प्रिंटिंग प्रेसच्या शोधापूर्वी एकाच पुस्तकाच्या निर्मितीसाठी चार भिक्षू एक वर्षापर्यंत काम करायचे. पंधराव्या शतकातील युरोपमध्ये जंगम प्रकारात प्रगती केल्याने एका प्रेसमध्ये एका वर्षात तीन हजार पृष्ठे छापू शकली." फार पूर्वी नकाशांसह सरासरी लोक त्यांच्यासाठी अज्ञात अशा ठिकाणी प्रवास करू शकले. वैद्यकीय माहिती अधिक मुक्तपणे व द्रुतपणे पुढे गेली. पुस्तकाच्या छपाईमुळे हुकूमशहा कधीही कल्पनांना संपवू शकत नाही अशी अपेक्षा प्रिंटिंग प्रेसने दिली. गुटेनबर्गच्या शोधाने धर्मग्रंथावर धर्मशास्त्राची मक्तेदारी मोडीत काढली आणि नंतर त्याच प्रेसच्या पत्रिकांमुळे अमेरिकन वसाहती हुकुमशाहीच्या विरोधात उठल्या आणि त्यांनी एका राष्ट्राला जन्म दिला.

आयफोनच्या दहाव्या वर्धापन दिनानिमित्त एक प्रश्न समोर आला, तो म्हणजे कदाचित आयफोन हा सर्वात महत्त्वाचा क्रांतिकारक असे साधन आहे ? नवीन तंत्रज्ञानामुळे जवळपास प्रत्येक लिखित शब्दाची प्रगतीदेखील मानवजातीला प्रगत करते. निश्चितपणे आपण म्हणू शकता की, आयफोनने सर्व काही बदलले आहे. जगातील नोंदलेले ज्ञान हाताच्या तळात ठेवून त्याने कामामध्ये, जेवणात, प्रवासात आणि सामाजिकतेत क्रांती केली. परंतु यामुळे आम्हाला अधिक नैराश्यपूर्ण बनविले आहे. खिशात आयफोन घेतल्याशिवाय बेसबॉल गेममध्ये बसण्याचे धैर्य आपल्याकडे नाही. दिवास्वप्न हरविणे ही एक हरवलेली कला बनली आहे.

त्या सर्वांसाठी मी अजूनही हे पाहण्यासाठी प्रतीक्षा करीत आहे की, मुद्रण प्रेसने धर्म आणि लोकशाहीसाठी जे करू शकतो ते आयफोन करू शकतो ? जीनिव्हा संग्रहालयात एक दृढ प्रकरण आहे की, प्रिंटिंग प्रेसने इतर कोणत्याही गोष्टीपेक्षा अधिक विचार उघडले. प्रिंटमध्ये त्या प्रबुद्ध आवाजाशिवाय फ्रेंच किंवा अमेरिकन क्रांतीची कल्पना करणे कठीण आहे.

आपला आयफोन सादर केल्याच्या फार काळानंतर स्टीव्ह जॉब्स म्हणाले होते की, "छापील पुस्तके हळुवारपणे इतिहासाच्या पलीकडे जातील. ई-बुक्सच्या वेगवान वाढीनंतर छापील पुस्तकांचे महत्त्व राहणार नाही." आयफोन आणि सर्वसाधारणपणे इंटरनेटची आशा ही होती की, बंद सोसायटीतील लोकांना मुक्त करेल. परंतु अरब स्प्रिंगचे अपयश व उत्तर कोरिया, चीन आणि इराणमधील कल्पनांच्या सतत दडपशाहीमुळे हे शक्य झाले नाही. "आयफोन हे अजूनही तरुण आहे" असे सांगत ॲपलचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी टीम कुक म्हणाले, "आयफोन हे इतिहासातील सर्वात महत्त्वाचे, बदलणारे आणि यशस्वी उत्पादनापैकी एक ठरले आहेत." परंतु आयफोनच्या साहाय्याने जग बदलले की नाही याची मलातरी खात्री नाही. जसे, प्रिंटिंग प्रेसने बदलले.

95) मुद्रण प्रेसची तुलना खालीलपैकी कोणत्या एका कारणास्तव इंटरनेटशी केली गेली आहे?

- 1) यामुळे नवीन माहितीमध्ये जलद प्रवेश व नवीन कल्पना सामायिकीकरण सक्षम झाले.
- 2) भूतकाळाच्या तुलनेत हे नवीन व क्रांतिकारक तंत्रज्ञानाचे प्रतिनिधित्व करते.
- 3) याने हजारो पुस्तकांमध्ये प्रवेश देऊन लोकांमध्ये वाचनाला प्रोत्साहन दिले.
- 4) यामुळे लोकांना बऱ्याच भाषांमध्ये पत्रके व साहित्यात प्रवेश मिळाला.

96) परिच्छेदानुसार छपाईच्या प्रेसमध्ये शोधाने याशिवाय; इतर बाबींमध्ये मदत केली -

- 1) देशभर प्रबुद्ध राजकीय मतांचा प्रसार करण्यास प्रोत्साहन दिले.
- 2) लोकांना अस्सल वैद्यकीय माहिती व धार्मिक ग्रंथांमध्ये थेट प्रवेश दिला.
- 3) पुस्तके आणि पत्रके तयार करण्यासाठी लागणारा वेळ कमी केला.
- 4) लोकांना एकाच वेळी विविध कामे करण्यास सक्षम केले.

97) स्टीव्ह जॉब्सने भविष्यवाणी केली आहे की, आयफोनच्या साहाय्याने पुढीलपैकी काय घडेल?

- 1) लोक इंटरनेटवर वाचण्यापासून ते त्यांच्या आयफोनवर वाचनकडे वळतील.
- 2) ऐतिहासिक आणि पारंपरिक अभिजात लोकांमधील रस कमी होईल.
- 3) छापील पुस्तके वाचणे ही भूतकाळाची गोष्ट होईल.
- 4) ई - पुस्तकांचे उत्पादन शेवटी घसरेल.

98) “मुद्रण प्रेसने धर्म व लोकशाहीसाठी जे केले ते आयफोन करू शकेल की नाही याची मी अद्याप प्रतीक्षा करित आहे.” लेखक अनिश्चितता दर्शविण्यासाठी पुढीलपैकी कोणत्या युक्तिवादाचा उपयोग करतो?

- 1) जगाच्या बऱ्याच भागात धार्मिक गटांची वाढ
- 2) इंटरनेट वापरणाऱ्यांमध्ये ट्रोлинг आणि मादक पदार्थांचा विस्तार
- 3) बंद सोसायट्यांमध्ये मुक्त भाषणाची सतत दडपशाही
- 4) जे उपकरण वापरतात त्यांच्यातील वाचनाची सवय कमी होत आहे.

99) लेखक फ्रेंच व अमेरिकन क्रांतीचे कारण प्रिंटिंग प्रेसच्या शोधास कारणीभूत धरतात; कारण -

- 1) नकाशामुळे अमेरिकन खंडात मोठ्या संख्येने युरोपियन प्रवासी स्थायिक होऊ शकले.
- 2) माहितीचा वेगवान प्रसार केल्यामुळे लोकांना स्वातंत्र्य व लोकशाहीवरील नवीन कल्पनांना सामोरे जावे लागले.
- 3) धर्मग्रंथावरील धार्मिक नेत्यांची मत्तेदारी नष्ट करून लोकांमध्ये धार्मिक स्वातंत्र्यास प्रोत्साहित केले.
- 4) त्याद्वारे लोकांना क्रांतिकारक धोरणे व मते उपलब्ध झाली.

100) वरील उताऱ्याचा निष्कर्ष असा आहे की, आयफोन हे -

- 1) काही फायदे, परंतु त्याचे तोटे कमी आहेत.
- 2) लोकांची मने उघडण्यात प्रिंटिंग प्रेस जितके यशस्वी झाले तितके आयफोन अद्याप यशस्वी झाले नाही.
- 3) समाजात खूप वेगाने बदल झाला आहे.
- 4) मुद्रण प्रेसपेक्षा अधिक व्यर्थ आहे; कारण लोक दिवास्वप्न किंवा सर्च करण्यात जास्त वेळ घालवितात.

✽ प्रवेश परीक्षा व कोर्स बाबत ✽

माझ्या प्रिय विद्यार्थी भगिनींनो आणि बंधून्तो,
नमस्कार,

- ✽ सर्व प्रथम तुमचे या प्रवेश परीक्षेत सहभागी झाल्याबद्दल अभिनंदन. मोठे स्वप्न बघितले असतांना अडचणींवर मात करण्याची तुमची तयारी व तुमचे परिश्रम तुम्हाला निश्चित यशापर्यंत पोहोचवेल.
- ✽ समाजातील वंचित विद्यार्थ्यांनाही उच्चपदावर जाता यावे, तसेच आर्थिक परिस्थिती व मार्गदर्शन नसल्यामुळे त्यांचे स्वप्न अपुरे राहू नये यासाठी दीपस्तंभ फाऊंडेशन या स्वयंसेवी संस्थेने महाराष्ट्रात सर्वप्रथम निःशुल्क प्रशिक्षणाचा हा उपक्रम 2008 पासून सुरु केला आहे. या उपक्रमांतर्गत उच्च शैक्षणिक गुणवत्ता, लेखी परीक्षेतील व मुलाखतीचे गुण, बिकट आर्थिक परिस्थिती, अपंगत्व असल्यास त्याचे प्रमाण या विविध निकषांच्या आधारे विद्यार्थ्यांची निवड केली जाते.
- ✽ वरील निकषांवर आधारित निवड केलेल्या विद्यार्थ्यांना संस्थेत आवश्यकतेनुसार विविध स्पर्धा परीक्षांचे (UPSC, MPSC, Staff Selection Commission, Banking, RRB इत्यादी) विनामुल्य प्रशिक्षण, निवास व भोजनव्यवस्था, अभ्यासिका, ग्रंथालय इत्यादी सुविधा पुरविल्या जातात. लोक सहभागातुन त्यासाठी निधी उभारला जातो. अनाथ व अपंग (दिव्यांग) विद्यार्थ्यांना स्पर्धा परीक्षेव्यतिरिक्त इतरही प्रशिक्षणासाठी अथवा उच्च शिक्षणासाठी संस्थेमार्फत मदत केली जाते. आर्थिक परिस्थिती चांगली असणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी माफक शुल्कात गुणवत्तापूर्ण मार्गदर्शन उपलब्ध करुन दिले जाते.
- ✽ पूर्व परीक्षा पास होणाऱ्या व आर्थिक परिस्थिती साधारण असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मुख्य परीक्षेच्या मार्गदर्शनासाठी फक्त मुलाखतीच्या आधारे या प्रकल्पात प्रवेश दिला जातो. ज्या विद्यार्थ्यांची प्रवेश परीक्षेतुन निवड होत नाही, त्यातील निवडक विद्यार्थ्यांना किमान शुल्क घेऊन संस्थेत प्रवेश मिळविता येतो.
- ✽ महाराष्ट्रातील सुप्रसिध्द लेखक, तज्ञ मार्गदर्शक व अधिकारी या प्रकल्पात/उपक्रमात सामाजिक जबाबदारी म्हणून कृतज्ञतापूर्वक मार्गदर्शन करतात.
- ✽ आतापर्यंत या प्रकल्पामधून/उपक्रमातुन 350+ विद्यार्थी अधिकारी व 700+ विद्यार्थ्यांची विविध पदांवर निवड झाली आहे.
- ✽ महाराष्ट्रातील 36 जिल्हे व भारतातील 19 राज्यातून विद्यार्थी या मार्गदर्शनाचा लाभ घेतात. 2009 पासून आजपर्यंत 1933 विद्यार्थ्यांनी मनोबलच्या निवासी व्यवस्थेचे लाभ घेतला आहे.
- ✽ दीपस्तंभ मनोबल प्रवेश परीक्षेचा निकाल www.deepstambhfoundation.org तसेच www.deepstambh.org या संकेतस्थळावर उपलब्ध होईल.
- ✽ गुणवत्ता यादीत येणाऱ्या विद्यार्थ्यांच्या मुलाखती घेण्यात येतील.
- ✽ मुलाखतीचे ठिकाण, वेळ व दिनांक गुणवत्ता यादीत येणाऱ्या विद्यार्थ्यांना मेसेज व कॉलद्वारे कळविण्यात येईल. तरी गुणवत्ता यादीत येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस मेसेज किंवा कॉल न आल्यास आपण संस्थेच्या 81497 30318, 96079 83562 या नंबर वर संपर्क करुन मुलाखतीचे ठिकाण विचारू शकतात. तसेच यादी संकेतस्थळावर उपलब्ध असेल.
- ✽ शिष्यवृत्ती महाअभियानात निवड समितीचा निर्णय अंतिम असेल.
- ✽ अंतिम गुणवत्ता यादीत निवड न झालेल्या विद्यार्थ्यांनी संस्थेच्या खालील दूरध्वनी क्रमांकावर अथवा ई-मेलवर संपर्क साधावा. अशा विद्यार्थ्यांना निकषांवर आधारीत शुल्कामध्ये सवलत देण्यात येईल.
- ✽ संपर्क : 81497 30318, 96079 83562

Email : deepstambhngo@gmail.com

Website : www.deepstambhfoundation.org, www.deepstambh.org

Youtube : Deepstambh Foundation, Manobal India

Telegram : t.me/Deepstambh

अभ्यास मित्र यजुर्वेद महाजन महेश गोरडे **स्पर्धा परीक्षा सारथी** प्रा.राजेंद्र चिंचोले **करिअर सारथी** प्रा.राजेंद्र चिंचोले

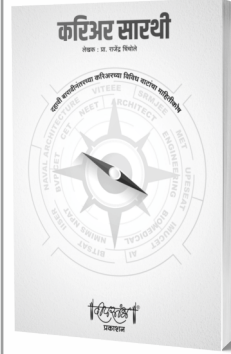
- परीक्षेची खूप भीती वाटते ?
- अभ्यास कसा करावा.
- हेच समजत नाही ? केलेला अभ्यास
- लक्षात राहत नाही.
- नियोजन कसे करावे ?
- मन एकाग्र कसे करावे ?
- अशा प्रश्नांचे उत्तर या पुस्तकात

तुम्हाला मिळतील.

- स्पर्धा परीक्षांचा माहितीकोष.
- केंद्रीय व राज्यांच्या विविध स्पर्धा परीक्षा माहिती.
- UPSC, MPSC, SSC, बँकिंग, संरक्षण दल, रेल्वे इ. स्पर्धा परीक्षांची सर्वकष माहिती.
- विविध शासकीय पदांची ओळख व कार्यपद्धती.

- स्पर्धा परीक्षांसाठी उपयुक्त पुस्तक.

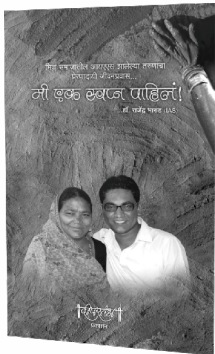
- १०वी-१२वीनंतरचे इंजि., मेडिकल व इतर करिअर.
- संशोधन क्षेत्र, मर्चेट नेव्ही, हॉटेल मॅनेजमेंट, विधी, पत्रकारिता, फॅशन, डिझाईन, रुरल स्टडीज, परफॉर्मिंग आर्ट्स, कॉस्मेटोलॉजी, ब्युटीशियन, फोटोनिक्स,

क्रिमीनोलॉजी, लिबरल आर्ट्स, डायटीशियन न्यूट्रिशियन, पुरातत्त्वशास्त्र इ. करिअर माहिती

सुसंस्कृत व्यक्तिमत्त्व प्रा.डॉ. एल. ए. पाटील **मी एक स्वप्न पाहिलं?** डॉ. राजेंद्र भारुड (IAS) **फिटे अंधाराचे जाळे** कृष्णगोपाल तिवारी (IAS)

हे पुस्तक माणसाला व्यक्ति, व्यक्तिला पुरुष आणि पुरुषाला महापुरुषात रुपांतरित करण्याच्या उद्देशाने लिहीले आहे. युवकांमध्ये व्यक्तिमत्त्व व संस्कार रुजविण्यासाठी, सामाजिक जाणीवा व राष्ट्रनिष्ठा जागृत करण्यासाठी नक्कीच उपयोगी ठरेल.

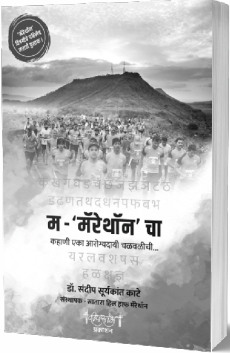

तुम्ही कोणाच्या पोटी जन्म घेता, खेड्यात आहात की शहरात, मराठी मीडियमला आहात की इंग्रजीला याचा तुमच्या अपयश व यशाचा काहीही संबंध नसतो. मेहनत घेण्याच्या वृत्तीमुळेच तुमचे भवितव्य अवलंबून असते.

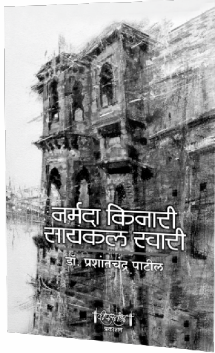

नियतीने डोळ्यांचा प्रकाश हिरावून घेतल्यावरही हा माणूस आनंदी, उत्साही आयुष्य आत्मविश्वासाने जगतो आहे. जिल्हाधिकारी पदाची आव्हाने पेलून प्रामाणिक अधिकारी म्हणून नावलौकीक मिळविला आहे.

म 'मॅरेथॉन'चा डॉ. संदीप सुर्यकांत काटे **नर्मदा किनारी सायकल स्वारी** डॉ. प्रशांतचंद्र पाटील **मनोबल... तिमिरातून तेजाकडे** चित्रा वाघ

- मॅरेथॉनवर मराठी-तील जगातील पहिलेच पुस्तक.
- एका डॉक्टरचा आणि सातारा हिल मॅरेथॉनचा प्रेरणादायी प्रवास.
- चला मॅरेथॉन धावायला
- सफर मॅरेथॉनच्या दुनियेची
- पळायचंय, पण नक्की कशासाठी ?
- व बरेच काही

डॉ. प्रशांतचंद्र पाटील मध्य भारताची जीवनदायिनी नर्मदा नदी, आंदोलनामुळे अधिक प्रकाशात आली. लेखकांनी सायकलवर २६ दिवसांत २९०० कि.मी. नर्मदा परिक्रमा केली. त्यातील अनुभव त्यांनी अनेक छायाचित्रांसह या पुस्तकात मांडले आहेत.

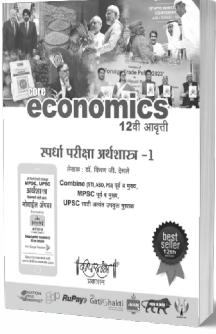

दीपस्तंभ-मनोबल संस्थेतील दिव्यांग, प्रज्ञाचक्षू, अनाथ वंचित मुलांच्या संघर्षमय प्रेरणादायी प्रवासातून हे पुस्तक साकारलं आहे. त्यांच्या गरजा, उद्दिष्टे, यश-अपयश इ. बाबी या पुस्तकामध्ये समाविष्ट आहेत. त्यांचा हा प्रवास खुप प्रेरणादायी आहे.

अर्थशास्त्र -1

डॉ. किरण जी. देसले

- आयोगाच्या नविन अभ्यासक्रमानुसार.
- विद्यार्थीप्रिय बेस्ट सेलर पुस्तक.
- स्पर्धा परीक्षा करणाऱ्या प्रत्येक विद्यार्थ्याने अभ्यासलेच पाहिजे असे पुस्तक.
- एकाच ठिकाणी संकल्पना, आकडेवारी आणि चालू आर्थिक घडामोडी.

अर्थशास्त्र -2

डॉ. किरण जी. देसले

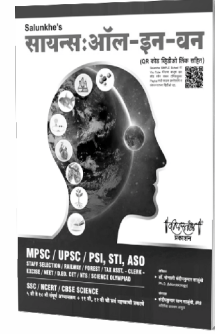

MPSC पूर्व व मुख्य, UPSC साठी अत्यंत उपयुक्त पुस्तक

- आर्थिक व सामाजिक विकास, जनसांख्यिकी, विकासाचा हक्क, समावेशक विकास ते अजेंडा, सामाजिक क्षेत्र सुधारणा, शाश्वत विकास इत्यादींचा समावेश.
- नविन अभ्यासक्रमावर आधारित PSA,

सायन्स:ऑल इन - वन

डॉ. मोनाली सालुंखे

● १५०+ Numerical, महत्वाचे Key- words इंग्रजीत सुध्दा, संकल्पनावर भर.

- टॉपिकनुसार प्रश्नोत्तरांचे व संकल्पनात्मक Video QR Code
- शरीरसंस्था 3D rotating models, Cross-sections
- MPSC च्या सर्व परीक्षांच्या प्रश्नांचे स्पष्टीकरण.
- NCERT/SSC CBSE :५वी ते १२वी Bio,Chem, Phy अभ्यासक्रम.
- स्पष्टीकरणाला रंगीत आकृत्या.

महाराष्ट्राचा भूगोल

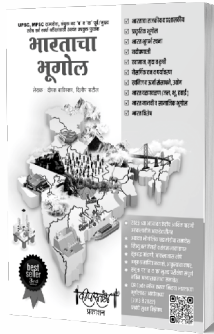
दीपक बाविस्कर, दिलीप पाटील

- २०२३ चा आर्थिक पाहणी अद्ययावत अहवाल.
- आयोगाच्या नविन अभ्यासक्रमानुसार प्रकरणांचा समावेश.
- प्रकरणाचा विश्लेषणात्मक अभ्यास, आयोगाचे व संभाव्य प्रश्नांचा QR Code.
- पुस्तकाचा अभ्यास कसा करावा, याबद्दलचा व्हिडीओ.
- परिक्षाभिमुख मांडणी, प्रमाणित रंगीत नकाशे, अद्ययावत सांख्यिकी असलेले एकमेव पुस्तक.

भारताचा भूगोल

दीपक बाविस्कर, दिलीप पाटील

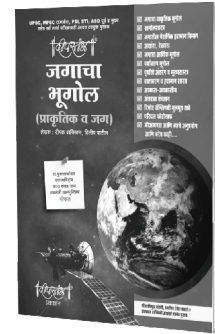

● भारत भूगोलावरील आयोगाच्या (२०१३ ते २०२२) प्रश्नांचा QR Code. विश्लेषणासह

- २०२३ केंद्रीय आर्थिक पाहणी अहवालानुसार.
- अद्यावत भौगोलिक घडामोडींचा समावेश
- व्हिज्युअल मेमरी व तंत्रज्ञानाचा वापर.
- अचूक प्रमाणित नकाशे व आकृत्या.
- संयुक्त गट 'ब' व 'क' मुख्य परीक्षेचा संपूर्ण नविन अभ्यासक्रमानुसार.

जगाचा भूगोल

दीपक बाविस्कर, दिलीप पाटील

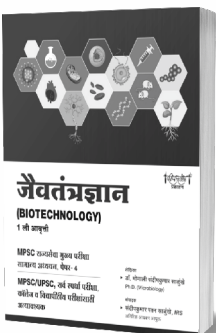

नूसार अभ्यासक्रमात नव्याने समाविष्ट घटकांसह.

- प्राकृतिक संकल्पना थीडी प्रतिमांसह.
- प्रमाणबद्ध व प्रमाणित नकाशे.
- परिक्षाभिमुख मांडणी व अद्ययावत सांख्यिकी.
- पुस्तकासोबत 500 प्रश्नांची पुस्तिका मोफत.
- संयुक्त गट 'ब' व 'क' मुख्य परीक्षा-2023

जैवतंत्रज्ञान

डॉ. मोनाली सालुंखे

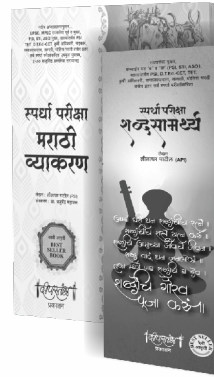

- धडपडणाऱ्या तरुणाईसाठी'या पुस्तकाचे सुप्रसिद्ध लेखक संदीपकुमार सालुंखे (IRS) यांच्या संपादनातून तयार झालेले पुस्तक.
- MPSC राज्यसेवा मुख्य परीक्षा सामान्य अध्ययन, पेपर-४ MPSC /UPSC सर्व स्पर्धा परीक्षा,

कॉलेज व विद्यापीठीय परीक्षांसाठी अत्यावश्यक पुस्तक

मराठी व्याकरण/शब्दसामर्थ्य

लीलाधर पाटील (API)

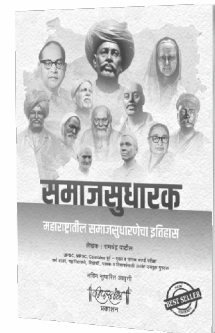

● ३५०० वस्तुनिष्ठ प्रश्नांच्या सरावासह

- नवीन अभ्यासक्रमानुसार UPSC, MPSC राज्यसेवा पूर्व व मुख्य, PSA मुख्य, खात्यांतर्गत PSI, TET, D.T.Ed. CET, कृषी अधिकारी, सहकार, समाजकल्याण, तलाठी, पोलिस भरती इत्यादी परीक्षांकरिता उपयुक्त पुस्तक.

महाराष्ट्रातील समाजसुधारणेचा इतिहास

लेखक : रामचंद्र पाटील

● MPSC व इतर सर्व स्पर्धा परीक्षांच्या पूर्व व मुख्यसाठी विशेष उपयुक्त संदर्भ ग्रंथ.

- समाजसुधारक व महाराष्ट्रातील महत्वाच्या व्यक्ती, संस्था, चळवळी यावर विचारले गेलेल्या प्रश्नांची उत्तरे हमखास सापडतील.
- महत्वाच्या घटना, व्यक्ती, सनावळ्या, संदर्भ स्पर्धा परीक्षेसाठी ठळक महत्वाच्या बाबी.

मनोबल
जळगाव व पुणे

दिव्यांग, अनाथ व आर्थिक वंचित घटकातील विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी कार्य करणारी देशातील अग्रगण्य संस्था

१२वी उत्तीर्ण व पदवीधर अंध व अपंग विद्यार्थ्यांसाठी UPSC, MPSC, Bank, Railway इ. स्पर्धा परीक्षांचे निःशुल्क मार्गदर्शन केंद्र. ब्रेल व ऑडीओ लायब्ररी विशेष कौन्सिलींग, रिडर्स क्लब, कौशल्य प्रशिक्षण.

महाराष्ट्रातील आदिवासी तसेच सर्व जाती धर्मातील अत्यंत गरीब व होतकरु पदवीधर विद्यार्थ्यांसाठी निःशुल्क निवासी स्पर्धा परीक्षा प्रशिक्षण केंद्र.

१८ वर्षावरील, आई व वडिल दोन्ही नसणाऱ्या १२वी उत्तीर्ण अनाथ मुला-मुलींसाठी निःशुल्क निवासी स्पर्धा परीक्षा व कौशल्य प्रशिक्षण केंद्र. या प्रकल्पातील प्रवेशासाठी जून व डिसेंबर महिन्यात प्रवेशपरीक्षा घेतली जाते.

'मनोबल'ची वैशिष्ट्ये

- 3 एकरांमधील विस्तीर्ण निवासी प्रकल्प.
- भारतातील तज्ज्ञ अनुभवी शिक्षक, प्रशिक्षक, अधिकारी व लेखकांचे मार्गदर्शन.
- उत्तम व आरोग्यपूर्ण भोजन, निवास व प्रशिक्षणाची एकत्रित सुविधा.

विद्यार्थ्यांसाठी सुविधा

- AC, WiFi सुविधेसह सुसज्ज अभ्यासिका : ब्रेल पुस्तके, ई-बुक आणि ऑडिओ बुक्स.
- गरजेनुसार लॅपटॉप, मोबाईल उपलब्ध.
- व्यक्तिमत्त्व विकास प्रशिक्षण, समुपदेशन, उद्योजकता विकास व संभाषण कौशल्य.
- करिअर मार्गदर्शन व जॉब प्लेसमेंट सुविधा.
- गरजेनुसार Online कोर्सेस उपलब्ध.
- मुख्य परीक्षेसाठी प्रवास, निवास व भोजन सुविधा.
- फॉर्म भरण्यासाठी सुविधा व मार्गदर्शन.
- फिजिकल ट्रेनिंगसाठी कीट, आहार व मार्गदर्शन.
- लाॅड्रीची सुविधा.

अनाथ विद्यार्थ्यांसाठी विशेष सुविधा

- मासिक खर्चासाठी विशिष्ट रक्कम.
- अनाथ प्रमाणपत्रासाठी शासकीय स्तरावर संपूर्ण सहाय्य.

दिव्यांग विद्यार्थ्यांसाठी विशेष सुविधा

- दिव्यांगांसाठी वापरास अनुकूल असलेला परिसर.
- दिव्यांग विविध प्रकारानुसार शिक्षणासाठी आवश्यक सर्व तंत्रज्ञान व उपकरणे.
- अॅक्सेसीबल स्टडी मटेरीयल.
- Readers व Writers ची उपलब्धता.
- आरोग्य तपासणी व सर्टिफिकेटसाठी मार्गदर्शन व मदत.
- कर्णबधिर विद्यार्थ्यांसाठी विशेष साईन लॅंग्वेज तज्ज्ञ.
- प्रज्ञाचक्षू तसेच अल्पदृष्टी विद्यार्थ्यांसाठी विशेष लर्निंग लॅब.
- अस्थिव्यंग विद्यार्थ्यांसाठी विशेष जिम.

- एक विद्यार्थी एक पालक योजना.
- शासकीय/खाजगी नोकरीसाठी संपूर्ण मार्गदर्शन.

कला-कौशल्य प्रशिक्षण विभाग

दिव्यांग व्यक्तींसाठी लघुव्यवसाय वा उद्योजकता विभाग : दिव्यांग (अंध, अस्थिव्यंग, कर्णबधिर व स्लो लर्नर) अनाथ, वंचित घटकातील मुलामुलींना, विधवा मुलींना प्रशिक्षण देऊन त्यांना रोजगार उपलब्ध करून देण्यात येईल. यात-

अ) कौशल्य प्रशिक्षण

- कापडी वस्तू तयार करणे. (पिशव्या, पर्स, गोधडी) कापड तयार करणे. (योगा मॅट, सतरंजी)
- शोभेच्या वस्तू बनवणे. (वॉल हॅंगिंग, टोपल्या, दोरीचा लॅम्प, विविध आकाशकंदील, स्पॉट हॅंगिंग, मायक्रम धाग्यापासून विविध वस्तू बनविणे.)
- पायपुसण्या तयार करणे. कलाकुसरीच्या वेगवेगळ्या वस्तू. (बांबू व गवतापासून वस्तू, वारली व मधुबनी पेंटिंग).
- फाईल बनवणे.

ब) संगीत प्रशिक्षण (गायन व वादन)

दीपस्तंभ मनोबलच्या 'दिव्यतेज' आर्केस्ट्राचे विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात. संगीत व वादन क्षेत्रातील ज्ञान व कौशल्य असल्यास त्याला पूर्णवेळ यात सहभागी करून घेण्यात येईल व मानधन देण्यात येईल. आवश्यक असल्यास त्या क्षेत्रातील प्रशिक्षण उपलब्ध करून दिले जाईल.

18 ते 35 वयोमर्यादा असलेल्या अनुभवी व इच्छुक उमेदवारांना प्राधान्य व सुयोग्य मानधन!

आपले अर्ज, बायोडेटा (वस्तू बनवितांनाचा / गायन, वादनाचा व्हिडीओ सह) संस्थेच्या इमेलवर पाठवावा.

दीपस्तंभ मनोबल, बाफना गोशाळेच्या मागे, अजिंठा रोड, कुसुंबा, ता.जि.जळगाव (महाराष्ट्र). संपर्क : 81497 30318, 83800 76545

Website : www.deepstambhfoundation.org Email : deepstambhngo@gmail.com